

عنوان مقاله:

تغییرات زمانی و مکانی ضریب فرساینده در جنوب غرب ایران

محل انتشار:

پژوهش های حفاظت آب و خاک، دوره 21، شماره 4 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

الهه ترابیان مقدم - دانشجوی دانشگاه شهرکرد

مهدی نادری - استادیار گروه خاکشناسی دانشگاه شهرکرد

جهانگرد محمدی - دانشیار گروه خاکشناسی دانشگاه شهرکرد

روح الله فتاحی - استادیار دانشگاه شهرکرد

خلاصه مقاله:

شاخص فرساینده باران مهمترین عامل تاثیرگذار بر فرسایش خاک است. این پژوهش با هدف تعیین تغییرات مکانی و زمانی انرژی فرساینده باران در جنوب غرب ایران انجام شده است. خصوصیات بیش از 10000 رگبار مربوط به 27 ایستگاه سینوپتیک در جنوب غرب ایران مورد استفاده قرار گرفت و انرژی جنبشی (E) و حداکثر شدت بارندگی 30 دقیقه ای (I30) رگبارها محاسبه و متوسط شاخص فرساینده ماهیانه و سالیانه برای کلیه ایستگاه ها تعیین شد. پهنه بندی تغییرات مکانی به روش اسپلاین انجام گرفت. نتایج نشان دادند که ضریب فرساینده باران در ماه های مختلف از شمال به جنوب و از غرب به شرق کاهش می یابد. بالاترین و پایین ترین ضریب فرساینده سالیانه به ترتیب برابر 39/26 و $11/6 \text{ MJ.mm.ha}^{-1}.\text{h}^{-1}.\text{yr}^{-1}$ و به ترتیب متعلق به ایستگاه های ایوان (استان ایلام) و ایستگاه بروجن (استان چهارمحال و بختیاری) می باشد. از نظر زمانی بالاترین ضریب فرساینده برابر با 7/183 $\text{MJ.mm.ha}^{-1}.\text{h}^{-1}.\text{yr}^{-1}$ است که در فصل زمستان رخ می دهد. وجود ضرائب همبستگی معنی دار بین میانگین های سالانه مقادیر بارش و شدت بارش و ضرائب فرساینده مرتبط با آن دوره های زمانی به ترتیب برابر 94/0 و 93/0 می باشند که تخمین میانگین های سالانه ضرائب فرساینده باران را به کمک مقادیر بارش تسهیل می نمایند. نتایج نشان دادند که استفاده از میانگین های بارش و شدت بارش سالیانه در یک مدل رگرسیون چندگانه برای برآورد ضرائب فرساینده سالیانه قابل اعتمادتر از هنگامی است که از معادلات رگرسیون ساده برای این منظور استفاده شود.

کلمات کلیدی:

پهنه بندی ضریب فرساینده باران، تغییرات زمانی و مکانی، جنوب غربی ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1009160>

